

"ומלכותו בכל משלה" (תהילים קג, יט)

מדריכות פדגוגיות: רחל שפיגלר, לילך שטיינברג

מרכזת המסלול: אורנה שניידר

ראש החוג: ד"ר ניצה דורי

דבר מרכזת המסלול

ירחון זה אמור היה לפגוש אותנו במהלך חג החנוכה עת אנו צופים בשמחה בשלהבות נרות החנוכייה ומתבשמים מריחות הסופגניות והלביבות. אולם נסתרות מאיתנו דרכי בורא עולם, ואנו צופים בחרדה ובאימה באש להבות השריפה הגדולה שמכלה במהירות ובנחישות את הר הכרמל, ומריחים את עשן השריפה הממלא את נחירנו. שריפה זו הצליחה לשתק את כל מערכת החירות ולהעמיד בפנינו לרגע אחד את אפסיות האדם. כיהודים מאמינים מבינים אנו כי התקדמות הטכנולוגיה שעוררה באדם את תחושת השליטה והגאווה של "כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה" (דברים ח, יז), קרסה ברגע אחד והחזירה אותנו למקומנו בעולם. ימים שלמים עמלנו לכבות את השריפה, הזדקקנו לסיוע בין-לאומי שאף הוא לא כילה את השריפה עד תומה, והנה מטר גשם אחד שנשלח מלמעלה, מהקב"ה הצליח בתוך שניות כללות את האש ולהזכיר לנו שוב את כוחו ועוצמתו של בורא העולם : "ומלכותו בכל משלה" (תהילים קג, יט).

לאור המצב, שונה יעדו של הירחון ויוקדש כולו לעיסוק בנושא השריפה, הן מההיבט האישי והן מההיבט הפדגוגי. נפתח בדבריה של לילך, המדריכה הפדגוגית היקרה שלנו, שגרה בניר עציון ונאלצה לפנות את ביתה. נמשיך בכתבה של צבר, פסיכולוג המסלול, שיציג את ההשלכות הרגשיות עלינו כמבוגרים וכן על הילדים, החווים אסון, או אפילו רק חשופים לאמצעי התקשורת מספר ימים ברצף ובכזו אינטנסיביות. נסיים בסיפור שכתבה ניצה, ראש החוג. סיפור תמים עם המון אופטימיות שכתבה ניצה עוד לפני שנתיים ולא העלתה על דעתה עד כמה הוא יהיה רלוונטי בימים טרופים אלה. כמו-כן, ניצה הוסיפה למעננו הפעלות שניתן לערוך בעקבות הסיפור בכדי לסייע לילדים לעבד את האסון, מציאות שמחייבת אותנו הגנות והעוסקים בהכשרה לתת עליה את הדעת ולהבין את מורכבותה. ונסיים בכתבות שנשלחו למערכת ע"י הסטודנטיות היקרות של שנה ב'.

מפאת חשיבות הנושא החליטה המערכת לחרוג מאורכו של הירחון ולהשאיר את כל הכתבות במלואן.

דיווח מהשטח – ממפוני ניר עציון "אמא, חבל שאי-אפשר לפנות פרחים..."

לילך שטיינברג/ מדריכה פדגוגית שנה ב'

תכננו הדלקה אחרת לגמרי...

לדביר, חבר קרוב של נטע ביתי הבכורה, נשרף הבית. הוא לא יוכל לשוב הערב אל המיטה שלו, לחדר שלו הפרטי, אל החפצים של נער מתבגר שעלה ארצה מאתיופיה ומאז קשור לאדמת הכרמל בימין אורד, אדמה שהפכה חרוכה.

מקסים, בן כיתתו של מתן בני, עזב בית אחד בארץ רחוקה, ועלה ארצה לפנימיית יתומים. כעת, הבית עזב קצת אותו, ואין לו לאן לשוב.

חזרנו בחושך. ימי החנוכה מחשיכים מבעוד יום. אבא שלנו נשאר כל הנרות הללו במשק שבניר עציון עם עוד חברים גיבורים, ושמר לכולנו על הבית.

נהגתי את הרכב, הילדים, עיפים מן הלילות קצרי השינה מחוץ לבית נרדמו.

מתוך הלילה, השינה, החושך, יפציע מחר בוקר חדש. אולי ירד הגשם המבורך וינקה את ריח העשן והפיח.

'חבלי', אומרת ענבל שלי, 'שאי אפשר לפנות פרחים...' אולי יקרה לנו נס, ויפרחו כאן, מעל פני האדמה הבוכייה הזו, פרחים צבעוניים, עוד החורף הזה.

חג אורים שמח...

היינו בדרך להדלקת נר שני של חנוכה בחיק המשפחה המורחבת. ההדלקה הפכה לדליקת ענק, ונסיעה של כמה שעות הפכה למסע לגרוש החושך והאש, מסע שארך זמן רב מדי.

ניר עציון, הבית שלנו הוא בית 'ירוק כל ימות השנה'. הילדים שלי גדלו בין עצי האלון והאלה, התחביב האהוב עליהם משחר ילדותם, כולל חיפוש אצטורבלים, איסוף מחטים ועלי 'הליקופטר מתעופפים', ומבטים עוקבים אחר חיפושיות, חלזונות אחרי הגשם, ופטירות יער. ילדי טבע, ילדי האדמה והשדה.

זו אולי הסיבה שענבל, ביתי הקטנה התקשתה להירדם בלילה אצל סבתא. "אמא, חבל שאי אפשר לפנות פרחים" לחשה לי בעיניים רטובות, ואני הצטערתי על כך שלא ניתן לפנות אחים ואחיות מתוך אוטובוס בווער שעולה באש, והזלתי דמעה יחד איתה.

חג החנוכה הפך מעט עצוב עבורנו. השתדלנו לשמוח בשמחתם של המכבים, בשמחת ניצחון הרוח של העם היהודי, ולשאוב כוחות משירי החג ומאור הנרות המרצדים.

המדור הפסיכולוגי

קווים ומחשבות הנוגעים לסיוע לאוכלוסיה בזמן אסון

צבר עוז, פסיכולוג

בבואנו לסייע ולתמוך בקהילה שחוותה אסון חשוב להקדיש רגע מחשבה כיצד אנו, המסייעים, מכירים את ההיסטוריה של עצמנו ואת אופי תגובותינו באשר למפגש עם אסונות. מהם המשאבים המוכרים לנו לתמיכה נפשית. מהו סגנון ההתמודדות שלנו ומהן נטיות המחשבה שלנו לשער וליחס לנפגעים מאירוע טראומטי. מחקרים הנוגעים להתנהגות קהילה בעת חירום מלמדים אותנו מספר אמיתות אל מול הנחות רווחות באוכלוסיה, למשל:

- סביר מאד שתפרוץ פאניקה בקרב הנפגעים, בעוד שלרוב פאניקה היא נדירה ואנשים נשמעים להנחיות ונעזרים בגורמים מוסמכים.
- סביר שרוב האנשים יהיו המומים ויזקקו לעזרה ניכרת, בעוד שרק כ-10% מן הנפגעים נמצאים במצב של הלם ואילו האחרים מסייעים ופעילים לתמוך בחבריהם ומשפחותיהם.
- סבירה ביזה באזורים פגועי אסון, בעוד שהביזה לרוב נדירה על ידי האוכלוסייה הנפגעת ועוד...

התרחיש האופייני הסביר שעשוי להופיע בעת אסון מצביע על כך שתחושת ההלם הזמני לו נתונה רוב האוכלוסייה עקב עוצמת האיומים והלחצים הפיסיים והנפשיים, חולפת אצל מרבית האנשים. תופעת ההלם זו מכונה 'תגובת לחץ חריפה'. ואצל כ-70% אחוז מהם יופיע שיפור ספונטאני עם שיבה הדרגתית אך ברורה לעשייה, מעורבות וארגון נפשי תקין. כ-30% מן האוכלוסייה נמצאים במצב פגיע יותר. אלה עשויים להיות אנשים שהיו קרובים יותר לסכנה, או שמערך הכוחות הנפשיים שלהם היה פגיע יותר מסיבות שונות. הללו עשויים לפתח תגובה ממושכת וחריפה יותר המכונה

'הפרעת לחץ חריפה'. התערבות נכונה, ממוקדת ובתזמון קרוב לאירוע עשויה לשפר משמעותית את המצב ולסייע לאדם לנוע אל עבר החלמה ספונטאנית מהירה יותר. עבור 10% אחוז, מן האוכלוסייה החשופה, המצב מורכב הרבה יותר והם עשויים לפתח הפרעה קשה ומתמשכת המוכרת בשם 'הפרעה בתר-חבלתית' (PTSD). במצבים אלה יש צורך בהתערבות מורכבת וממושכת.

הפגיעה הפסיכולוגית העיקרית הנותנת את אותותיה בתגובות שתוארו לעיל ממוקדת בקטיעת הרצף הפיסי והפסיכולוגי של האדם. השינויים הגדולים הבאים לאחר אירוע טראומטי משפיעים על תחושת החוסן (מודעות גבוהה לשבריריות קיומנו). על מקורות הביטחון ומענה לצרכים ראשוניים (קורת גג, תלות בהזנה ושתייה, הגנה על יקירינו). ועל רצפים פסיכולוגיים הכרחיים כדוגמת רציפות קוגניטיבית (היכולת להבין מה אירע ולמה); רציפות תפקודית (היכולת להמשיך ולבצע תפקידים (ללכת לעבודה, ללכת לגן ולביה"ס); רציפות בין-אישית (קשר עם יקירינו, פרידה מן המשפחה וחברים); רציפות היסטורית ואישית (שמירה על הזהות והדימוי העצמי).

בבואנו לסייע ליחידים או למשפחות שחוו אסון, מהלך ההתערבות צריך לכלול הערכה של מידת הפגיעה ומידת החוסן הנפשי העומד לרשותם של הפרט, או הקבוצה. עלינו לשלב הקניית ידע למסתייע יחד עם העצמה של דרכי ההתמודדות המוכרים ומועדפים עבורו. ועלינו לצפות ולנטר את התופעות ההתנהגותיות של הפרט, על-מנת לברר האם יש צורך בהתערבות מקצועית מעמיקה יותר.

הצרכים העיקריים של אדם ושל קהילה בעת אסון מצטמצמים לרוב אל הדברים הבאים: ראשית הצלה. הרחקה מטווח הסכנה והאיום המיידי וטיפול נידרש בפגיעה. במידת האפשר עדיף שלא להרחיק יתר על המידה את האנשים על-מנת שלא יחוו ניתוק רב מדי מן המוכר להם. הדבר הנוסף המסייע לרצף הקוגניטיבי הוא התמצאות דרך מידע והבנה על המצב. התייחסות הולמת אינה עניין מובן מאליו. ועצם שמירה על היותם של הפרטים מועילים ותורמים לצרכיהם כמו למשל הכנת המזון לעצמם ולמשפחותיהם, שמירה על התפקידים בחייהם וכדומה. כל אלה יסייעו לרצף הזהות העצמית והתפקודית הנדרשת. חשובה תחושת השליטה במצב. כלומר היכולת לספק לאדם הזדמנות לחוש בעל ערך ולא חסר אונים דרך עשייה עם תרומה לעצמו לקהילתו. היבט חיוני נוסף הוא לאפשר את הקשר והתקשורת עם מעגלי התמיכה הטבעיים של הפרט ושל הקהילה. אינטימיות של מעגלי תמיכה מוכרים כמו חברים, משפחה קרובה וכדומה מסייעת במיוחד לחוש קרבה והכרה מחודשת בתחושת השייכות שלא נשמטה אף היא בדומה לאמונות פנימיות אחרות שנפגעו באסון. לבסוף הרכיב האחרון נוגע להשבת האמון הבסיסי בחיים וברציפות אמיתות מוכרות לו. כמו למשל נירמול (מן המילה נורמאלי) של תגובותיו ותגובות הסביבה לאסון. הכרה בתגובות הרגשיות המערערות והעמדת ציפיות לשוב ולחזור לעשייה כפי שהכיר קודם לכן.

התיאור הרחב שהצגתי עד כה רלוונטי כמובן גם לתגובותיהן של ילדים. יש להדגיש כי ככל שגילו של הילד צעיר יותר ובאופן טבעי תלתי יותר בעולם המבוגרים, כך יושפע תפקודו, או יתערער חוסנו בהתאם לתגובותיהם והתנהגותיותיהם של הדמויות המשמעותיות עבורו. יש ערך רב להציע לילדים הזדמנויות להביע את רגשותיהם באמצעים הקרובים לעולמם כמו משחק, ציור, שירים וסיפורים. אך אין להפוך זאת להיבט הבלעדי של התפקוד המצופה מהם. גם עבורם היכולת לקבל מידע התואם את רמתם ההתפתחותית חיונית לשמירה על רציפות תודעתית-קוגניטיבית. גם עבורם היכולת למלא את תפקידיהם כמו להכין שיעורי בית או לפקוד ספסל בית ספר מאולתר חיונית על-מנת לשמר רצפים תפקודיים הכרחיים בחייהם. הבנייה של שיגרה והעמדת ציפיות לתפקוד חשובות להשבת תחושת ערך, מסוגלות ואיתור מקורות החוסן הפנימיים בכל הגילאים. נערים ונערות אף יכולים למלא תפקידים משפיעים הרבה יותר למען קהילתם ולחוש תורמים ומשמעותיים.

לסיכום חשוב להדגיש כי לאו דווקא אנשי המקצוע מן התחום הטיפולי הם שסייעו באופן המתאים והיעיל ביותר. אלא, התכוונות אל הכוחות הטבעיים ודרכי ההתמודדות המוכרות לאדם דרך מעגלי תמיכה הטבעיים לחייו – מכר, ידיד, מורה וגננת – כל אלה נתפסים כגורמים תומכים מבוססים העשויים למנוע התפתחותם של לחצים נפשיים בהמשך.

המדור הדידקטי סבתא ספרי לי סיפור

ד"ר ניצה דורי, תשס"ט

בחורף הייתה הילדה הקטנה מתבוננת מבעד לחלון ביתה בעץ שלה ובעצים הנוספים סביבו ורואה איך נוטפות טיפות הגשם דרך העלים, מחליקות במורד גזע העץ ומשקות את האדמה. היא הייתה רואה כיצד מצטנפים בעלי חיים קטנים בין העצים, מנסים להסתתר מפני הגשם ולהגן על גופם מפני הקור. כאשר היו השמיים מתבהרים הייתה הילדה הקטנה נועלת מגפיים, לובשת מעיל ויוצאת אל העץ שלה, עומדת תחתיו, פותחת את פיה ומנסה לתפוס את טיפות המים שנותרו על העלים ישר לתוך הפה.

לחורשה
הקטנה הגיעו
גם ילדים
רבים עם
הוריהם
ולפעמים עם
גננות ומורות.

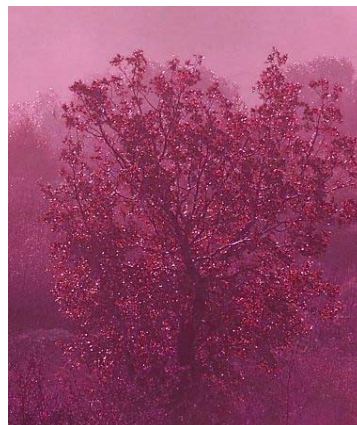
הם טיילו בה, אספו בלוטים ואצטרובלים ושיחקו בתופסת ובמחבואים בין העצים.

יום אחד פרצה דליקה בחורשה הקטנה. באותו יום נשבה רוח חזקה והאש התפשטה במהירות, הילדה הקטנה והוריה צפו בעיניים עצובות ודואגות בלשונות האש השורפות את העצים. "למה אמא?" שאלה הילדה הקטנה ודמעות בעיניה, "למה פרצה הדליקה?" "קשה לדעת" ענתה האם. "אולי מישהו השאיר אש דולקת ושכח לכבות, אולי מישהו השליך בדל סיגריה בוערת".

הם עמדו והתבוננו בכבאים שנלחמו באש בעזרת צינורות מים גדולים

אט אט כבתה האש. הכבאים קיפלו את צינורות המים והמשיכו בדרכם. הילדה הקטנה והוריה ראו כעת שהחורשה הפכה להיות קטנה יותר. בקושי נותרו בה מספר עצים. הילדה הקטנה רצה לעץ האורן שלה וראתה שהוא לא נשרף. שמחה גדולה מלאה את לבה כאשר ראתה את העץ שלה עומד ומחכה לה כמו בכל

"סבתא ספרי לי סיפור", ביקש תומר מסבתא רחל. "איזה סיפור תרצה לשמוע?" שאלה סבתא, "אולי סיפור על מפלצות ודרקונים?" "לא". אמר תומר "אני לא אוהב סיפורים מפחידים". "אולי תרצה לשמוע סיפור על ליצנים עליזים?" שאלה סבתא. "אולי בפעם אחרת", אמר תומר, "שמעתי כבר המון סיפורים מצחיקים". "אז אולי אספר לך סיפור על ילדה אחת שגרה ליד חורשת עצים?" שאלה סבתא. "זה סיפור עצוב?" שאל תומר. "קצת עצוב ובסוף שמח" אמרה סבתא. "טוב", אמר תומר. הוא התכרבל בזרועותיה של סבתא וסבתא החלה לספר:

"פעם אחת הייתה ילדה קטנה שגרה בבית קטן ליד חורשת עצים עם אבא, אמא והאחים הגדולים שלה. בחורשת העצים צמחו עצים רבים, עצי נוי ועצי פרי

והילדה הקטנה אהבה לטייל בחורשה, להתבונן בציפורים הבונות את קינן על צמרות העצים, בפרפרים המרחפים, לשבת בצל העצים, לחשוב כל מיני מחשבות ולחלום כל מיני חלומות.

לילדה הקטנה היה גם עץ שהיה רק שלה. אבא והיא נטעו אותו כאשר היה שתיל של עץ אורן רך ואט אט צמח וגדל העץ שלה לגובה רב. "זה העץ שלי!" הייתה הילדה הקטנה מציגה בגאווה לפני חברות, שכנים ובני משפחה שבאו לבקר. בקיץ ישבה הילדה הקטנה בצל עץ האורן וקראה ספרים. עם הספרים הפליגה לעולם של דמיונות עד אשר הייתה נרדמת למרגלות העץ. רק כאשר ליטפו ענפי העץ את פניה במשב רוח קיץ קלילה הייתה הילדה מתעוררת ורצה הביתה.

יום. היא חיבקה חזק את גזע העץ ולחשה "אתה כאן עץ שלי. אני כל כך שמחה שאתה כאן".

הילדה הקטנה גדלה והיא עברה לגור בבית אחר. אך גם כאשר התחתנה ונולדו לה ילדים היא המשיכה לבקר את עץ האורן שלה. היא לא שכחה אותו".

"סבתא", אמר תומר, "שכחת להגיד לי איך קראו לילדה הקטנה".
"קראו לה רחל", אמרה סבתא.
"הילדה הקטנה זו את?"
שאל תומר בתימהון, "את סיפרת לי סיפור עלייך כשהיית ילדה קטנה?"
"נכון", חיכה סבתא וחיבקה את תומר.

"סבתא קחי אותי לחורשה", ביקש תומר, "אני רוצה לראות את החורשה שלך כשהיית ילדה קטנה".
"חורשה כבר אין" אמרה סבתא, "כעבור כמה שנים כרתו את שאר העצים שנותרו בחורשה כדי לסלול שם כביש".

"למה?" כעס תומר, "למה צריך לכרות עצים כדי לסלול כביש?"

"כי הכביש שעבר ליד החורשה היה כבר צר מידי. הרבה מכוניות היו צריכות לעבור שם ולכן היה צורך לכרות את העצים כדי לסלול את הכביש", הסבירה סבתא.
"ו...העץ שלך...?" שאל תומר בדאגה, "גם אותו כרתו?"

"לא!" חיכה סבתא, "את עץ האורן שלי לא כרתו. השאירו אותו לצד הכביש!"

"סבתא בבקשה..." התחנן תומר, "קחי אותי לעץ האורן שלך. אני כל כך רוצה לראות אותו, בבקשה סבתא..."
"טוב", התרצתה סבתא, "גם אני התגעגעתי אליו. מזמן לא בקרתי אותו. לבש מעיל יקירי ונצא לדרך".

תומר לבש את המעיל בזריזות והם יצאו לדרך.
"סבתא", אמר תומר, "את מרשה שהעץ הזה יהיה גם קצת שלי?"
"ודאי", אמרה סבתא. "העץ שלי יהיה עכשיו האורן של תומר".
"אמרת שמות של שני

עצים", צחק תומר.

"נכון", צחקה גם סבתא.

"ואת מי את אוהבת יותר את תומר או את אורן?"
שאל תומר.

"נחש בעצמך", אמרה סבתא וליטפה את ראשו, "נחש בעצמך"...

פעילויות בעקבות השריפה ביערות הכרמל:

- א. לימוד ההלכה – ונשמרתם מאד לנפשותיכם לפני תפילת הבוקר. כיצד נשמור על גופנו מפני סכנות שונות?
- ב. שירי קודש לפני התפילה: צדיק כתמר יפרח, והיה כעץ שתול על פלגי מים. הפניית תשומת לב הילדים לשירים שנבחרו: ילדים, מה משותף לשני השירים ששרנו הבוקר? האם אתם יודעים למה שרנו דווקא את השירים האלה?
- ג. בתפילת הבוקר – תפילה אישית של הילדים לשלום הפצועים, לירידת גשמים, לשיקום מהיר של היער השרוף.
- ד. מפגש בוקר: הבאת קטעי עיתונות לגן – להימנע מתמונות של האסון עצמו והתמקדות בתמונות של ההצלה – מטוסי הכיבוי, הכבאים, משפחות שפוננו, חיות שניצלו. בירור ידע מוקדם של הילדים בעקבות השריפה: כיצד פרצה לדעתכם? כיצד הצליחו לכבות? מתן הזדמנות להצפת רגשות – עצב, פחד, כעס.
- ה. מפגש ביניים: סיפור הסיפור – "סבתא ספרי לי סיפור" ושיחה בעקבות הסיפור (ניתן לחלק את נושאי השיחה לשני מפגשים, אם הילדים חשים צורך להתעכב יותר על אחד הסעיפים):
 1. האם האש היא טובה לאדם או מזיקה לו? האם יש בה נזק או תועלת? מתי אנחנו משתמשים באש? מתי צריך להיזהר מפניה?
 2. כיצד נוכל למנוע דליקות?
 3. הכבאים ותפקידם. אפשר להזמין כבאי לגן או לבקר בתחנת כיבוי.
 4. חשיבות העץ לאדם.
 5. חשיבותה של עזרה הדדית בעת צרה – מדינות העולם שהתגייסו לעזור למדינת ישראל. (אפשר להביא מפה גדולה ולהראות את היחס בגודל ואת המרחק בין המדינות)
- ו. בשעת יצירה – הילדים כותבים ומקשטים מכתב החלמה לפצועים ושולחים במרוכז לבית חולים רמב"ם בחיפה.
- ז. בשעת חצר – הילדים אוספים את גלעיני הפירות שהביאו לארוחת עשר בגן ויוצאים לשתול בחצר הגן כדי להעניק לטבע במתנה מעט מהעצים שנלקחו ממנו, להשלים ולפצות במעט את החסר.

סטודנטיות כותבות

"יבנו את השריפה אשר שרף ח'"

רעות טנג'י, סטודנטית שנה ב'

כמה אירוני, צחוק הגורל הסיטואציה העיתוי התזמון, נר ראשון של חנוכה, נר של ברכה של שמחה של אורה הפך לשורף, כל כך שורף. דווקא כאשר אנו חוגגים את ניצחון המכבים כאשר עמדה עלינו מלכות יוון הרשעה, אנו זקוקים לעזרתם ולסיועם האווירי לכיבוי השרפה הגדולה, ושוב בסעודה השלישית – "ולנר תמיד אקח לי את אש העקדה ולקורבן אקריב לו את נפשי היחידה"... כ-40 נפשות יחידות שהיו בדרכם לסייע להתגבר על השרפה נכלאו בלהבות האש והקריבו עצמם.. אסון גדול שהביא חושך על כל בית בישראל בחג האורים.

הכרמל, שרפה, אש, להבה. מזכיר את מלכים א' פרק י"ח: "וישלח אחאב בכל בני ישראל ויקבץ את הנביאים אל הר הכרמל... ותיפול אש ה' ותאכל את העלזא ואת העצים ואת האבנים ואת העפר ואת המים אשר בתעלזא לחכה זירא כלל העם זיפלו על פניהם ויאמרו ה' הוא האלוהים ה' הוא האלוהים". המון תשובות טמונות במילים הללו "ה' הוא האלוהים". אני נושאת תפילה וציפייה לישועה שבע"ה תגיע בקרוב, שההר השחור והמפויח יחזור להיות ההר הירוק כל ימות השנה ושנוכל לנשום רוחותיו כבראשונה ולשכב בצילו, כרמל.

כאשר שמעתי שיש שריפה בכרמל, זה היה נראה כבר כעניין טריוויאלי כמעט כל שני וחמישי רואים ב"וואלה", שריפה בכרמל, הכבאים משתלטים ועולם כמנהגו נוהג. אך הפעם זה היה שונה, כל כך צפיתי לשמוע את המילים "הכול בשליטה" אך זה לקח הרבה מאוד זמן, אפילו יותר מידי זמן...

נכנסנו לשבת עם ההרגשה שאנחנו פשוט חסרי אונים מול איתני הטבע הגדולים, תפילות המוניות ברחבי הכותל, פרקי תהילים בביה"כ, בפתחת ההיכל מברכים את כוחות ההצלה, כל המדינה נרתמה לסיוע לתושבי האזור, כל העולם נרתם לסיוע למדינה אך המיילים "הכול בשליטה" עדיין מיאנו להישמע, ובתפילה של שבת – "קול ה' חוצב להבות אש... קול ה' יחולל איילות ויחשוף יערות ובהיכלו כולו אומר כבוד", פתאום המילים כל כך משמעותיות, "שועתינו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות"...

וממשיכים ואומרים, "על הניסים ועל הפורקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות..." ומהלב יוצאת זעקה תפילה לנס כמו בימים ההם – אך בזמן הזה.. כל כך שיווענו וכספנו לענן עב שיוריד מעט גשמים, שהרוח לא תישב ותפיץ את כדור האש לכל עבר, פשוט שהכול יגמר.

לא ראיתי

שירלי אזולאי, שנה ב'

המטוסים טסים לים וחוזרים בחזרה לאזור השריפה. כששאלתי מה נוכל לעשות, ביתי הקטנה מיד ענתה שנוכל להתפלל ליד הנרות, (וקישרה בדרך את הלכות הדלקת נרות שלמדה בגן).

ברוב המקרים לילדים יש חשיבה חיובית ולעיתים הם בוחרים לא להתמודד עם בעיה קשה – "לא ראיתי לא קרה..." ולעיתים אינם מודעים לבעיה כלל ועיקר תגובתם מתבססת על הדוגמא האישית שהם מקבלים מהסובבים אותם, חשוב שנדע להגיב בצורה נכונה (ולא מוקצנת) על-מנת לא לערער את ביטחונם האישי וכן לתת תמיכה והקשבה וכן לגיטימיות לדבר על המצוקה. שנוכה בע"ה לגאולה במהרה בימינו, אמן וה' יאמר לצרותינו די. מאחלת שיהיה חג אורים שמח לכל בית ישראל.

ביום שישי בבוקר נסענו לאימי ממעלות לבית שמש, עברנו דרך חיפה כך שילדיי ממש ראו את השריפה, המטוסים שסייעו לכיבוי, הריחו וממש נכנסו לתוך ענן גדול של עשן, דבר שהיה מאוד מפחיד אפילו למבוגרים. כששאלתי את ביתי בת ה-8 אם היא רוצה לראות על השריפה בטלביזיה והיא אמרה שהיא לא רוצה לראות משום שזה מפחיד אותה, עוד אמרה שבהתחלה זה היה נראה לה יפה אך כשהיא ראתה מקרוב זה הפחיד אותה ולכן היא מעדיפה לא לראות, עוד שאלתי מה הרגישה כשהייתה בחיפה (כיוון שלא הייתי איתה נסעתי ברכבת) והיא אמרה שהחזיקה בחגורה והורידה את הראש כדי לא לראות כיוון שפחדה, רק לאחר מסי דקות כשיצאו מענן העשן היא יצאה יחד עם כולם כדי לראות את המטוסים (עם עוד הרבה אנשים שיצאו מהרכבים כדי לצלם), לעומת זאת ביתי הקטנה בת ה-4.5 שכנראה לא הייתה מודעת לסכנה, הצהירה שהיא לא פחדה בכלל ונהנתה לראות את

ברכות מזל טוב

ונסיים בנימה אופטימיות לשמחות ולישועות

מזל טוב

מרים פתל
אורטל ציוני
לרגל נישואיהן

ברכות יום הולדת

סגל רונית
בת אל בן דוד
רחל קסה
ציפי אדשוילי

כברכת בלורות טובות

גלמי ברכה

סא הוראה מסאז גיז רק